

Modificarea Constituției

– Întâlnire comunitară –

Asociația MozaiQ
27 iunie 2017

Cum se modifică Constituția?

- Articolul 150,
 - (1) Revizuirea Constituției poate fi inițiată de Președintele României la propunerea Guvernului, de cel puțin o pătrime din numărul deputaților sau al senatorilor, precum și de cel puțin 500.000 de cetățeni cu drept de vot.
 - (2) Cetățenii care inițiază revizuirea Constituției trebuie să provină din cel puțin jumătate din județele țării, iar în fiecare din aceste județe sau în municipiul București trebuie să fie înregistrate cel puțin 20.000 de semnături în sprijinul acestei inițiative.
-
- Articolul 151,
 - (1) Propunerea sau proiectul de revizuire trebuie adoptată de Camera Deputaților și de Senat, cu o majoritate de cel puțin două treimi din numărul membrilor fiecărei camere.
 - (2) Dacă prin procedura de mediere nu se ajunge la un acord, Camera Deputaților și Senatul, în sesiune comună, hotărăsc cu votul a cel puțin trei pătrimi din numărul deputaților și senatorilor.
 - (3) Revizuirea este definitivă după aprobarea ei prin referendum, organizat în cel mult 30 de zile de la data adoptării proiectului sau propunerii de revizuire.

Puțină istorie

- 2007 – prima încercare de modificare a Constituției
- ARTICOLUL 48
- **(1) În România poligamia este interzisă, iar căsătoria este permisă doar între un bărbat și o femeie.**
- (2) Familia se întemeiază pe căsătoria liber consimțită între soți, pe egalitatea acestora și pe dreptul și îndatorirea părinților de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor.
- (3) Condițiile de încheiere, de desfacere și de nulitate a căsătoriei se stabilesc prin lege. Căsătoria religioasă poate fi celebrată numai după căsătoria civilă.
- (4) Copiii din afara căsătoriei sunt egali în fața legii cu cei din căsătorie."

Încercarea de modificare din 2007

- Grup de inițiativă, fondat în februarie 2006
- Iunie 2006, aviz pozitiv al Consiliului Legislativ, care subliniază că inițiativa este inutilă
- 21 iunie 2006, inițiativa apare în Monitorul Oficial
- Iunie – decembrie 2006, strângere de semnături
 - Participanți: Mitropolia Moldovei, Munteniei, Banatului, cultele neo-protestante, episcopii catolice și greco-catolice, Noua Dreaptă

Încercarea de modificare din 2007

- 21 decembrie 2006, inițiativa e depusă la Parlament, alături de 650.000 de semnături
- 9 februarie 2007, proiectul ajunge pe masa Curții Constituționale
- 4 iulie 2007, CCR respinge inițiativa cetățenească de modificare a Constituției, considerând că nu îndeplinește criteriul dispersiei geografice

Modificarea Codului Civil

- 2008, încercare de modificare a Codului Familiei, propunerea trece de Comisia Juridică din Senat
- 2009, noul Cod Civil, intră în vigoare în 2011
- Art. 277. Interzicerea sau echivalarea unor forme de conviețuire cu căsătoria
 - (1) Este interzisă căsătoria dintre persoane de același sex.
 - (2) Căsătoriile dintre persoane de același sex încheiate sau contractate în străinătate fie de cetățeni români, fie de cetățeni străini nu sunt recunoscute în România.
 - (3) Parteneriatele civile dintre persoane de sex opus sau de același sex încheiate sau contractate în străinătate fie de cetățeni români, fie de cetățeni străini nu sunt recunoscute în România.
 - (4) Dispozițiile legale privind libera circulație pe teritoriul României a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European rămân aplicabile.

Modificarea Constituției, 2013

- Modificare mai largă a Constituției
- Propunere de introducere a unui articol anti-discriminare
- Grupuri conservatoare și poziții publice ale BOR de modificare a articolului 48 din Constituție
- Se ajunge la compromisul de a se renunța la ambele propuneri, modificarea nu are succes (context politic)

Coaliția pentru Familie

- [Aici](#)
- 2007, din inițiativa de modificare a Constituției se naște Alianța Familiilor din România
- Post-2011 apare informal Coaliția pentru Familie și Constituție, organ informal care depune memorii la propunerile legislative privind parteneriatul civil
- 2015, final, inițiativa cetățenească de modificare a Constituției, publicată în Monitorul Oficial, Coaliția pentru Familie apare public
- 50 de măsuri privind familia

Cine este Coaliția pentru Familie?

- Coaliția pentru Familie este o entitate asociativă, fără personalitate juridică, ecumenică, formată din 46 de asociații și fundații românești care susțin valori conservatoare, religioase și anti-LGBT.
-
- Multe dintre aceste asociații și fundații sunt cunoscute pentru promovarea unor politici publice sau discursuri instigatoare la ură împotriva persoanelor LGBT, interzicerea avortului și limitarea drepturilor femeii asupra propriului corp, precum și promovarea educației religioase în școlile publice și în societate.

Cine finanțează Coaliția pentru Familie?

- Coaliția pentru Familie nu are personalitate juridică, așa că nu administrează singură un patrimoniu propriu. Din informațiile vehiculate public, Asociația Provita, o asociație românească anti-avort, administrează cel puțin o parte din resursele destinate Coaliției pentru Familie. Conform raportului cenzorului pentru anul 2016 al Asociației Provita, aceasta a beneficiat de venituri în contul Coaliției pentru Familie în valoare totală de 125.000 de lei.
-
- Sursele de finanțare sunt probabil diverse, incluzând Biserica Ortodoxă Română și celelalte culte, asociațiile parte ale inițiativei, Liberty Counsel, partenerul american al Coaliției, precum și Alliance Defending Freedom International. Liberty Counsel și ADF Internațional au fost declarate în SUA ca fiind grupuri de ură.

Inițiativa

10 cetățeni cu drept de vot publică în Monitorul Oficial o inițiativă de revizuire a Constituției României.

Semnăturile

În termen de șase luni de la publicarea în MOF, trebuie să se strângă 500.000 de semnături din cel puțin jumătate din județele țării, cel puțin câte 20.000 din fiecare dintre acestea.

Verificarea

După strângerea semnăturilor, Curtea Constituțională verifică dacă inițiativa respectă limitele revizuirii din art. 152 al Constituției.

Legiferarea

Dacă trece de Curtea Constituțională, inițiativa intră în procedura legislativă a Parlamentului. Acesta trebuie să o aprobe cu votul a 2/3 din membrii fiecărei camere sau a 3/4 din votul tuturor parlamentarilor.

Verificarea finală

După adoptarea de către Parlament a legii de revizuire a Constituției, Curtea Constituțională verifică respectarea art. 152.

STAT LAIC

Cum se modifică constituția?

Timeline și reacții

- Noiembrie 2015, inițiativa apare în Monitorul oficial
- 26 decembrie 2015, mitropolitul Banatului iese public și anunță sprijinul BOR pentru inițiativă
- 15 ianuarie, BOR iese public cu comunicat prin care sprijină inițiativa
- Ianuarie-mai 2016, strângere de semnături. Vezi [aici](#).
- 20 mai 2016, 3 milioane de semnături sunt depuse la Senat
- Nereguli cu strângerea de semnături în școli în Bacău, Neamț, Timiș
- Mai 2016, petiție publică de sprijin pentru comunitatea LGBT, semnată de 1000 de personalități publice și peste 12.000 de cetățeni

Curtea Constituțională

- Consultată de 2 ori în întregul proces, inițial la verificarea de semnături și ulterior pentru procedură
- Art. 152 – Limitele revizuirii
 - (1) Dispozițiile prezentei Constituții privind caracterul național, independent, unitar și indivizibil al statului român, forma republicană de guvernământ, integritatea teritoriului, independența justiției, pluralismul politic și limba oficială nu pot forma obiectul revizuirii.
 - (2) De asemenea, nici o revizuire nu poate fi făcută dacă are ca rezultat suprimarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale cetățenilor sau a garanțiilor acestora.
 - (3) Constituția nu poate fi revizuită pe durata stării de asediu sau a stării de urgență și nici în timp de război.
- 20 iulie 2016, CCR decide că inițiativa poate merge mai departe

20 iulie, protest Universitate

Timeline și reacții

- Iunie 2016, Bucharest Pride, 2500 de participanți
- Campanie electorală
- Octombrie 2016, miting cu aproape 6.000 de oameni la Oradea
- Presiune pentru alegeri parlamentare și referendum comun
- Noiembrie 2016, PNL și ALDE anunță că au semnat protocol cu ALDE (protocol semnat și de PSD pentru organizarea referendumului în aprilie 2017)
- Campanie electorală
- Octombrie 2016, Klaus Iohannis iese public cu declarație
 - “Societatea trebuie să revină la toleranță și la acceptarea celuilalt. Acceptarea celuilalt cu bune și rele. Nu suntem toți la fel. Nu toate grupurile etnice și toate grupurile religioase sunt la fel. Este greșit să dăm ascultare sau să mergem pe calea fanatismului religios și a solicitărilor ultimative. Eu nu cred în ele și nu le sprijin. Eu sunt adeptul toleranței, încrederii și deschiderii spre celălalt”
- Marșul Dumnezeu nu face politică
<https://www.youtube.com/watch?v=Ap2qHXyxgkw&t=3s>

Timeline

- Martie 2016, turneu național Coaliția pentru Familie privind modificarea Constituției
- Martie 2017, PNL propune o nouă formă a inițiativei
 - „Familia are dreptul la ocrotire din partea societății și a statului, prin măsuri economice și sociale, inclusiv prin încheierea căsătoriei. Căsătoria este uniunea liber consimțită între un bărbat și o femeie, având la bază egalitatea între soți, dreptul și îndatorirea părinților de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor”
- Aprilie 2016, Senatul schimbă regulamentul și trimite inițiativa la Camera Deputaților
- 9 mai 2017, Camera Deputaților adoptă inițiativa, cu 232 de voturi pentru, 22 împotriva și 13 abțineri
- Iunie 2017, Curtea Constituțională decide că modificările aduse regulamentului Senatului sunt neconstituționale

Povești paralele

- Schimbare de structură de oportunitate politică, dezbatere națională
- Sprijin din partea altor grupuri minoritare, femei, maghiari, romi
- Reactivare a discuțiilor privind parteneriatul civil
- Cazul Coman

Muṭumiri